

FARSTA STADSDELSFÖRVALTNING
BARN OCH UNGDOM. FRITID

KVALITETSBIDRAG
SID 1 (33)
2010-04-20

KVALITETSUTMÄRKELSE 2010

KLASS: ANDRA VERKSAMHETER

Tävlingsbidrag från
Öppna förskolorna
Inom enhet Fritid
Farsta stadsdelsförvaltning

Enhet Fritid
Farsta stadsdelsförvaltning
Besök: Munkforsplan 45
Box. 113
123 22 Farsta

box 113 123 22 Farsta. Munkforsplan 45
Telefon 08-50818000

www.stockholm.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	Sidan
Administrativa uppgifter	3
Inledning	4
Vision/värdegrund/verksamhetsidé	4
Styrdokument	5
Brukargruppen	5
Antal brukare	6
Organisation och ledningsstruktur	6
Verksamhetens medarbetare	7
Ledarskapsidé	7
Chefens kommunikation	8
Lärande och kompetensutveckling av medarbetarna	9
Resultat i verksamheten	10
Utveckling av verksamheten.	10
Åtaganden/mål för verksamhetsåret	10
Framtagande av Åtaganden/mål för verksamhetsåret	11
Öppna förskolans två huvudåtaganden	12
Övriga åtaganden	18
Resursanvändning	25
Uppföljning	25
Resultat	27
Tillströmning av brukare	28
Resultat från brukardialog	28
Resultat från medarbetarundersökning	29
Ekonomiskt resultat	30
Personalomsättning	30
Sjukfrånvaro	31
Utveckling	31

Administrativa uppgifter

Öppna förskolan, Forsängen
Nordmarksvägen 31
123 72 Farsta
Tel: 08-6044091

Öppna förskolan, Farstaängen
Farstavägen/Färnebogatan
123 42 Farsta
Tel: 08-6045393
Annex: Unga föräldrar, Tuben
Munkforsplan 45
123 22 Farsta
Tel: 08-6048136

Öppna förskolan, Fagersjö
Havsörnstorget 15
123 49 Farsta
Tel: 08-50819705

Öppna förskolan, Fagerlid
Cigarrvägen 20
123 57 Farsta
Tel: 08-6046745

Öppna förskolan, Nybygget
Gubbängsvägen 80
122 45 Enskede
Tel: 08-935807

Enhetschef: Martin Anagrius
Telefon: 08-508 19 700
martin.anagrius@stockholm.se

Biträdande enhetschef. Rose-Marie Engström
08-50819716
rose-marie.engstrom@stockholm.se

Biträdande enhetschef. Michael Palmi
08-50819704

KLASS: ANDRA VERKSAMHETER

box 113 123 22 Farsta. Munkforsplan 45
Telefon 08-50818000

michael.palmi@stockholm.se

Antal anställda:

Sex ansvariga pedagoger. Samt en resurs på 0,25 heltid på varje ÖF fördelat på fritidsledare i arbetsgruppen.

Enhet Fritid har sammanlagt 44 stycken hel och deltidsanställda.

Inledning

Öppna förskolan i Farsta är en träffpunkt där hemmavarande föräldrar tillsammans med sina barn kan knyta kontakter, bygga nätverk och bli stärkta i sitt föräldraskap. I öppna förskolan erbjuds olika aktiviteter som sång, lek, rörelse och skapande verksamhet. Det arrangeras även kurser i babymassage, olycksfallsutbildning samt olika utflykter, besök av BVC, mm.

Verksamheten är en öppen verksamhet vilket innebär att den är frivillig, kostnadsfri och utan registrering. Föräldrarnas behov, önskemål och intressen påverkar utbud och innehåll. Verksamheten bedrivs på förmiddagar fyra vardagar i veckan. En gång i veckan bedrivs en särskild riktad verksamhet till unga föräldrar (upp till 25 år) i samarbete med ungdomshuset Tuben. Farsta stadsdel har den högsta andelen fullgångna tonårsgraviditeter i Stockholm. I den vanliga öppna förskolan kan det vara svårt för en ung förälder att hitta rätt i den sociala gemenskapen. Detta var anledningen till att vi startade en riktad verksamhet där förskolläraren och en ungdomscoach tillsammans kan fokusera både på den unge som förälder och som ungdom.

Öppna förskolan är ur ett preventivt syfte en viktig verksamhet, den är en generell förebyggande verksamhet där föräldrar mycket tidigt kan få stöd i sin nya roll och vid behov få stöd till annan hjälp.

I Farsta är alla öppna förskolor integrerade i parklekens lokaler, på två av verksamheterna bedrivs även ungdomsverksamhet kvällstid. Detta sambruk gör att föräldrar och barn kan använda verksamheten som en mötesplats även när barnen blir större. Fritidsledare och pedagoger får genom att möta föräldrar i detta tidiga skede mycket värdefulla kontakter som blir viktiga i det fortsatta arbetet kring barn och ungdomar inom enheten.

Vision/värdegrund/verksamhetsidé

Öppna förskolan bygger på frivillighet, besökarna väljer själva om och i vilken omfattning de deltar i verksamheten. Den är öppen för alla oavsett bakgrund. Den stödjer nätverksbygge och social gemenskap. Den erbjuder roliga och

stimulerande aktiviteter. Verksamheten präglas av ett salutogent förhållningssätt. Pedagoger/Fritidsledare fokuserar på det friska, positiva och glädjefylla hos besökarna både individuellt och i grupp. Det ska vara spännande, roligt och glädjefyllt att delta i verksamheten. I stödjande sammanhang ska fokus ligga på det som fungerar istället för att uppmärksamma problem. Vårt övergripande syfte med enhetens verksamheter är att stödja barn och ungdomar till goda uppväxtvillkor. Enhetens verksamheter riktar sig till målgruppen under deras fritid och innehåller många processer av informellt lärande som kan komplettera skola och arbete.

Öppna förskolan har inom enheten, i ett tidigare visionsarbete, tillsammans med parklek och fritidsgård arbetat fram gemensamma kärnvärderingar.

- Delaktighet: Våra brukare ska alltid och i allt vi gör inom verksamhetens ram kunna påverka innehåll och utbud.
- Engagemang: Genom personalens engagemang i uppgiften kan besökarna känna sig viktiga och värdefulla och själva engagera sig i verksamheten.
- Humor och glädje: Verksamheten ska präglas av det positiva, erbjuda roliga aktiviteter och berikande möten.
- Nöjda barn och ungdomar: Resultatet ska leda till nöjda barn och ungdomar, i öppna förskolan även föräldrar.

Styrdokument

Verksamheten styrs på ett övergripande plan av kommunallagen, arbetslagsstiftning och FN:s barnkonvention. Specifikt för verksamheten är skolverkets ”allmänna råd för öppna förskolan”. Förskolans läroplan Lpfö-98, ska även vara vägledande för den öppna förskolan.

Lokalt styrs verksamheten av budgetårets verksamhetsprogram där åtaganden är formulerade utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och förvaltningens nämndmål. Dessa åtaganden skrivs sedan in i verksamhetens kvalitetsgaranti som riktas till allmänheten.

Stockholm stads, Vision 2030 är vägledande för hur vi förbättrar vårt utbud och innehåll och strävar mot en verksamhet i världsklass.

Brukargruppen

Öppna förskolans målgrupp är barn i åldern 0-5 år som inte är inskrivna i förskolan samt deras föräldrar. Välkomna är också mor, -farföräldrar och syskon. De flesta besök kommer från verksamhetens närområde. Den öppna förskolan för unga föräldrar har besök från hela stadsdelen och även från angränsande stadsdelar. Andelen pappor ökar i flera verksamheter.

Antal brukare

Till öppna förskolorna kommer drygt 20 000 besökare per år. Under mars -2010 var fördelningen följande:

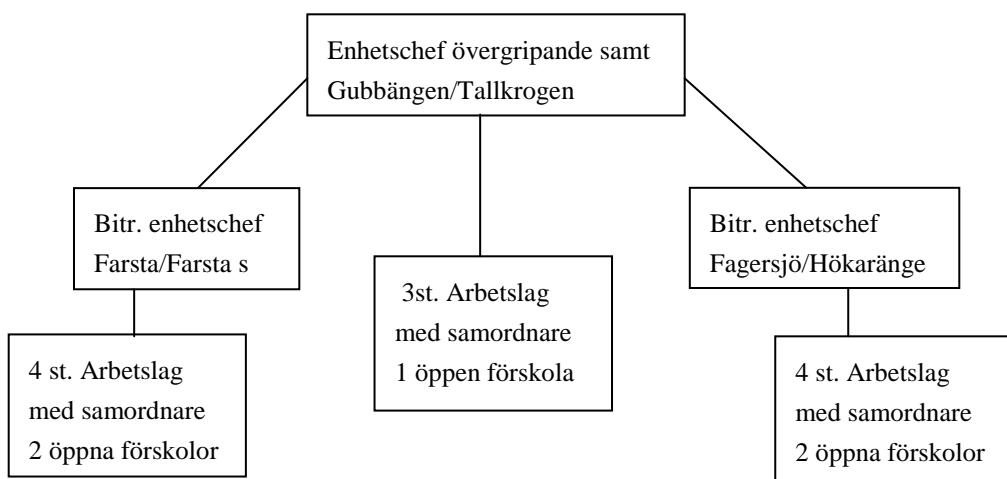
Barn	1065 st.
Pappor	268 st.
Mammor	633 st.
<u>Övr.</u>	<u>146 st.</u>
Sa:	2112 st.

Organisation och ledningsstruktur

Öppna förskolan ingår i enhet Fritid tillsammans med parklek och fritidsgård. Enheten sorterar under avdelningen barn och ungdom inom Farsta stadsdelsförvaltning.

Verksamheten är integrerad i samma lokaler som parkleken, på två ställen bedrivs även ungdomsverksamhet kvällstid.

På varje fysisk arbetsplats bildas ett arbetslag tillsammans med en fritidsledare/förskolelärare med samordningsansvar. Enheten är uppdelad i tre stycken delområden, Farsta/Farsta strand, Fagersjö/Hökarängen och Gubbängen/Tallkrogen. Två delområden har en biträdande enhetschef som sin närmaste chef och ett område leds direkt av enhetschefen. Enhetschefen har det övergripande verksamhetsansvaret för enhetens alla verksamheter.

Verksamhetens medarbetare

På fyra av fem öppna förskolor ansvarar och leds verksamheten av en utbildad förskolelärare. På den femte har en fritidsledare med lång erfarenhet inom området samma ansvar. Alla pedagoger har mångårig erfarenhet av yrkesområdet och uppdraget. I arbetslagen ingår även fritidsledare som arbetar inom öppna förskolan i olika omfattning. På varje arbetsställe finns utbildade fritidsledare men också ett antal utbildade. 2006 internt utbildade vi all personal i två omgångar i samarbete med Skarpnäcks folkhögskola, en kurs som motsvarar en halv termins grundläggande fritidsledarutbildning. Medelåldern är relativt hög inom enheten, en konsekvens av tidigare organisationsförändringar.

Ledarskapsidé.

Fritidens ledningsgrupp består av en enhetschef och två biträdande chefer. Ledningsgruppen arbetar som ett team och tar gemensamma beslut. Information och uppdrag behöver vara tydligt och föras ut på samma sätt till de olika arbetsgrupperna.

Vi vill i detta team vara:

- Mål och resultatorienterade: Formulera, i dialog med medarbetarna, mål och åtaganden för verksamheten. Ha en regelbunden dialog i varje arbetsgrupp om hur vi når målen och kring våra resultat.
- Inspirerande och engagerade: Vara visionära och tänka i nya banor. Genom återkoppling engagera och inspirera medarbetare att utvecklas och lösa problem. Vara kreativa och lyhörda för olika former av delaktighet inom arbetet.
- Sociala och kommunikativa: Vara närvarande i arbetslagens uppgifter, se och lyssna till brukare och medarbetare. Kunna förstå och sätta oss in i andras känslor, tankar och reaktioner. Lyssna till kritik och förslag till utveckling
- Utvecklingsinriktade och öppna: Kunna se den egna verksamhetens betydelse i ett större sammanhang. Samverka mellan verksamhetsgränserna och lära av varandra. Ta del av nyheter, forskning och omvärlden.

Vår ledarskaps idé är att ge goda möjligheter för varje arbetslag att utföra arbetsuppgifter som överensstämmer med uppsatta mål.

Arbetslagets och den enskilde medarbetarens insats är den viktigaste komponenten i vårt gemensamma uppdrag. Det är på den nivån själva arbetet utförs och det är där bemötande, utbud, aktiviteter och förhållningssätt spelar en avgörande roll för kvaliteten i verksamheten.

Fritiden har i ett gemensamt visionsarbete framtagit kärnvärderingar för verksamheten, en gemensam värdegrund: Delaktighet, engagemang, humor och glädje som leder till nöjda barn och ungdomar. Samma värderingar ska styra arbetet inom organisationen. Personalen behöver känna engagemang för uppgiften, vara delaktiga i utveckling och förändring och kunna leverera ett positivt och tillåtande arbetssätt till brukarna.

Att arbeta med ett salutogent förhållningssätt bland barn och unga är ett grundläggande arbetssätt inom fritidens verksamheter.

Fritidsledaren/förskoleläraren fokuserar på det friska, positiva och glädjerika hos besökarna både individuellt och i grupp. För att fritidens arbetsplatser ska vara platser med en god och hälsosam arbetsmiljö och ett positivt och tillåtande arbetsklimat är det viktigt att även vår organisation präglas av detta salutogena förhållningssätt.

Chefens kommunikation och försäkran att medarbetarna är införstådda med verksamhetens mål och åtaganden.

För att medarbetarna ska verka efter våra gemensamma mål och åtagande är det viktigt att varje enskild person i arbetsgruppen har en insikt i att just mina arbetsinsatser är viktiga och att man i arbetsgruppen kan hitta gemensamma arbetssätt som för verksamheten åt rätt håll. Därför blir det också viktigt att medarbetarna får vara delaktiga i processen att formulera mål, åtaganden och arbetssätt. (Se beskrivning under rubrik, Framtagande av mål/åtaganden)

För att kommunikationen kring våra mål och åtaganden ska fungera i vardagen behövs bra möten där alla kan vara delaktiga. Inom fritiden arbetar vi med möten på flera olika nivåer.

- Planeringsmöten veckovis; ledda av samordnaren på respektive arbetsplats, närmaste chef deltar minst en gång per månad. På dessa möten behandlas den konkreta verksamheten, uppföljning och planering kontinuerligt.
- Kategorimöten; representanter från varje verksamhet inom öppna förskolan, fritidsgården och parkleken träffas 3-4 gånger per termin. Planerar gemensamma arrangemang, diskuterar verksamhetsfrågor och förbereder policydokument.
- APT-möten där gemensamma beslut tas och där allmän information ges samt där vi regelbundet har teman kring olika former av verksamhetsutveckling. Vi har från Ht09 satt fokus på utveckling av APT

mötena för att öka deltagarnas delaktighet. Gemensam prioritering av dagordning, fler utvecklingsfrågor, mm.

- Lokal samverkansgrupp; med arbetsplatsombud, samordning av enhetens olika APT frågor, beslut vid oenighet på APT och övergripande beslut kring arbetsmiljöfrågor.

Genom det årliga medarbetarsamtalet återkopplar närmaste chef individuellt medarbetarnas prestationer i relation till det vi sagt att vi ska åstadkomma; mål och åtaganden. Enheten har också arbetat fram verksamhets specifika lönekriterier i en process med medarbetarna.

En god kommunikation är i mångt och mycket ett förhållningssätt. Vi ser det som viktigt och försöker verka efter: Att vara tydliga och checka av; –har du förstått vad jag menar! Att vara öppna för flera olika sätt att lösa problem. Att vara tillgänglig, vara på arbetsplatserna i verksamhetsmiljön, återkoppla per telefon och mail, initiera samtal och möten när behov finns. Att vara engagerad i vardagsproblematik. Att arbeta med feedback och ha ett coachande förhållningssätt vid problemlösning. –Vad kan du göra och vilka steg kan du ta för att föra verksamheten framåt?

Lärande i organisationen och kompetensutveckling av medarbetarna.

En av de främsta möjligheterna till lärande och utveckling är möjligheten till nätverk. Farstas Öppna förskolor träffas regelbundet på kategorimöten och diskuterar verksamhetsfrågor, lär av varandra, utbyter erfarenheter utifrån olika verksamhetsteman och planerar gemensam verksamhet. ÖF i Stockholm träffas två gånger per termin med ungefär samma agenda.

Stadsdelens förskolepsykolog handleder personalen i grupp kring olika verksamhetsdilemman.

Hela enheten genomförde två heldagar HT-09 med temat arbetslagsutveckling.

Personalen fick arbeta med feedback, kommunikation och grupputveckling.

Öppna förskolans personal har deltagit i föreläsningsserie inom stadsdelen för förskolan.

Möjlighet ges även till deltagande i andra kurser och föreläsningar, barns språkutveckling, kulturmöten, mm.

Att uppmuntra en god dialog med brukarna är även det ett sätt att lära sig vad som är viktigt i verksamheten.

Att gå igenom och analysera den årliga brukarundersökningen blir viktigt för att bekräfta det som är bra och fungerar samt att förändra det som bör förbättras.

Resultat i verksamheten.

Grunden till att uppnå resultat i verksamheten är för oss delaktighet, en god arbetsmiljö och engagemang. Förutom det som framgått i svaren från tidigare frågor har fritidens arbetsgrupper startat ett arbete med byggstenar för en god arbetsplats. Starten på detta arbete gjordes under utvecklingsdagarna HT-09. Varje arbetslag har formulerat överenskommelser i gruppen under rubriker som: Kompetens, engagemang, allas lika värde, arbetsmoral, lösningsfokus, ansvar och arbeta i grupp mot samma mål. I arbetsgruppen och på kategorimötet diskuteras även de resultat vi kan se av vår arbetsinsats. Vad är ett gott resultat? Kan det tolkas på flera sätt? Kvantitet kontra kvalitet? Vårt gemensamma regelverk, policys och värderingar ställer krav på varje medarbetare att anpassa arbetssätten därefter. I medarbetar och lönesamtal följer vi upp dessa frågeställningar individuellt. Att analysera och diskutera besöks statistik och resultat från brukarundersökningar ger arbetslagen möjlighet att förändra och förbättra verksamheten. Chefen är så långt som möjligt närvarande i arbetslagens uppgifter och kan snabbt ta tag i olika dilemman så att vi uppnår önskade resultat.

Utveckling av verksamheten.

Många av de tankar vi har kring utveckling finns beskrivet under tidigare rubriker. Det som ändå kan poängteras är att den analys vi gör utifrån resultat och brukarundersökningar ska leda till en utveckling av våra arbetssätt. Chefen behöver därför vara närvarande i arbetsgruppernas diskussioner och hjälpa till att återkoppla arbetssätten till det man förväntas uppnå. Viktigt är också att hjälpa till med att förhålla sig till förändring som en naturlig del av arbetet och ha fokus på de uppdrag vi har just nu och utveckla dessa uppdrag.

Åtaganden/mål för verksamhetsåret

- Vi åtar oss att i Farstas öppna förskolor erbjuda en mötesplats för hemmavarande föräldrar där man tillsammans med sitt barn kan träffa andra vuxna och barn
- Vi åtar oss att i öppna förskolan arbeta med pedagogisk gruppverksamhet utifrån barnens behov
- Vi åtar oss att genomföra brukarundersökning inom öppna förskolan

- I de verksamheter som beställer livsmedel ska ekologiska produkter väljas, i första hand närproducerat
- Vi åtar oss att på fritidens öppna träffpunkter, Fritidsgårdar, parklekar och öppna förskolor erbjuda öppna kulturarrangemang för barn och ungdomar
- Vi åtar oss att arbeta aktivt med våra besökare kring; bemötande, språkbruk och fördomar så att alla känner sig välkomna.
- Vi åtar oss att regelbundet göra säkerhetskontroller av verksamhetsmiljön.
- Vi åtar oss att delta och arbeta i stadsdelens samverkansforum kring det förebyggande arbetet inom BRÅ, skolan, kring den förebyggande strategin samt aktuella projekt.
- Vi åtar oss att fortsätta och bredda samarbetet med ideella organisationer.
- Vi åtar oss att arbeta utifrån vision 2030 samt sprida visionen till alla medarbetare.
- Vi åtar oss att konkretisera i varje arbetslag, mål och uppdrag samt varje medarbetares bidrag till genomförandet av uppdrag och mål
- Vi åtar oss att på APT och på arbetsplatsernas planeringsmöten diskutera verksamhetens innehåll, utveckling och uppföljning.
- Att öka frisknärvaron genom att fortsätta arbetet med fritidens hälsoplan
- Ge möjlighet till friskvård för all personal inom varje arbetslag
- Vi åtar oss att genomföra de åtgärder som krävs för att bedriva verksamheten inom beslutad budget
- Vi åtar oss att ta fram uppgifter för att tidigt se om verksamheten genererar underskott eller överskott

I tävlingsbidraget redovisas samtliga åtaganden med arbetssätt, förväntat resultat och uppföljning. De två första åtagandena har utvecklats ytterligare då de är mest verksamhetsspecifika för öppna förskolan. Under dessa två åtaganden finns dessutom delmål.

Framtagande av Åtaganden/mål för verksamhetsåret

Inför 2010 har varje arbetsgrupp fått möjlighet att formulera enhetens åtaganden genom att förra årets skrivning reviderades i varje arbetslag. Utifrån detta arbete skrev enhetschef ett nytt förslag. Verksamhetsplanen har sedan beslutats på APT och i lokal samverkansgrupp. Slutligen förhandlades VP i sedvanlig ordning. Hela enheten har dessutom samlats på en planeringsdag för att arbeta gemensamt med arbetssätt under enhetens åtaganden. Syftet var att över verksamhetsgränserna

lyfta fram olika goda exempel och kunna lära av varandra. Varje arbetsgrupp har sedan utifrån det gemensamma materialet arbetat vidare på sin egen verksamhet med sina egna arbetssätt.

Under året arbetar vi dessutom med representanter från verksamheterna och kategorierna i samverkan för att följa upp verksamhetsplanen. Inför tertial ett och två samt årsredovisning träffas gruppen och går igenom vad som är relevant att lyfta fram. Enhetschef skriver sedan ett förslag som gruppen tillsammans tittar igenom och godkänner.

Öppna förskolans två huvudåtaganden

Nämndmål

Öppna förskolan ska erbjuda mötesplatser där nyblivna föräldrar tillsammans med sina barn tidigt kan knyta kontakter, bygga nätverk och bli stärkta i sitt föräldraskap

Åtagande 1

Vi åtar oss i öppna förskolan arbeta med pedagogisk gruppverksamhet utifrån barnens behov.

Förväntade resultat

Att den pedagogiska gruppverksamheten ska introducera och skapa nyfikenhet inför nya aktiviteter och intressen hos barnet. Att förbereda barnet inför förskola eller annan barnomsorg. Att pedagogerna både använder sig av riktad verksamhet till en bestämd grupp med målet att stimulera barnet i dess aktuella utvecklingsfas samt verksamhet för alla. Att den öppna verksamheten är till för alla. Att den fria leken får en central roll där barnet tränar sina sociala förmågor. Att sångsamlingen är en regelbunden och efterfrågad aktivitet inom öppna förskolan som bland annat stimulerar barns språkutveckling. Att verksamhet och aktiviteter bidrar till barns socialisering.

Delmål

Öka kontakten mellan föräldrar och barn samt mellan pedagog och förälder.

Förväntade resultat

Att personliga relationer mellan pedagog och förälder och mellan barn och pedagog skapas, samt att föräldrar och barn skapar en positiv anknytning till varandra.

Arbetssätt

Pedagogen i öppna förskolan arbetar med att skapa relationer mellan förälder, barn och pedagog. En viktig del i att skapa relationer är bemötande. Bemötandet kan variera beroende på typ av verksamhet, individer eller målgrupp. Till exempel kan nämnas verksamheten för unga föräldrar. Där sker bemötandet utifrån ett ungdomsperspektiv likväl som att bemöta besökaren i sin roll som förälder. Pedagogen använder sig som metod av ett aktivt lyssnande och svarar på frågor kring, barns utveckling, sömnproblem, matvanor och annat. Pedagogen fokuserar på att bygga upp en personlig relation för att ge möjlighet att stötta föräldern i sitt föräldraskap.

Pedagogen verkar som en förlängd arm mellan olika föräldrar och är med och förmedlar den kunskap som föräldrarna själva besitter.

I öppna förskolan är föräldern och barnet tillsammans, vilket ger fler möjligheter till att skapa kontakt mellan barn – pedagog - förälder. Pedagogen använder sig av olika tillvägagångssätt för att närma sig barnet, beroende på individ och situation. Ett sätt är att pedagogen sätter sig en bit från barnet och leker med en boll för att fånga barnets uppmärksamhet. Om barnet visar intresse rullas bollen till barnet och en kontakt mellan barn och pedagog har uppstått. På detta sätt tränas barnet att göra "utflykter" från föräldern under trygga former och kan till slut börja med att våga röra sig fritt i lokalen.

Sångstunden används som ett verktyg ifall gruppen består av föräldrar som har svårt att knyta an till sitt barn. För att inte peka ut en enskild förälder lägger pedagoger vikt på att sjunga sånger där föräldrar håller i och har nära kontakt med sitt barn.

Använda rörelsesånger för att skapa kroppsuppfattning och stimulera barns kontakt och kommunikation.

Uppföljning

Genom brukarenkäter, mini intervjuer, det enskilda samtalet, statistik samt vid tertialen och årsredovisning.

Underlätta inskolning till förskolan

Förväntade resultat

Att skapa förutsättningar för barnen att känna trygghet och en positiv känsla då de lämnar sin förälder. Att föräldrarna får information om förskolan. Att aktiviteter i öppna förskolan känns igen när barn och föräldrar börjar i förskolan.

Arbetsätt

Att ge den fria leken hög prioritet som en mycket viktig del i verksamheten. Där skapas kreativitet och social träning. Barnet tränas i att dela med sig, ta kontakt, vänta, lyssna och att lära. Genom att locka till lek tar barnets nyfikenhet över och det vågar att lämna sin förälder och utforska världen. Detta är en process som tar tid och ska ta tid. Det är inte "farligt" att lämna mamma eller pappa. Det är en värdefull erfarenhet inför inskolning till förskolan.

Sångsamlingen är ett viktigt verktyg i den öppna förskolan. Här blandas rim, ramsor och sånger i syfte att lära barn i grupp lyssna, se och lära. Sångstunden anpassas efter gruppens behov. Om gruppen är okoncentrerad kan den kortas ner eller vara mer inriktad på rörelser. För att öka uppmärksamhet kan leksaker och figurer användas. Att sjunga namnsånger är ett sätt att träna turordning och att lära sig vänta. Det är även ett framgångsrikt sätt att låta det enskilda barnet få stå i centrum. Att använda samma sånger som förekommer i förskolan är ett sätt att skapa igenkännande hos barnet när det börjar i förskolan.

Uppföljning

Genom brukarenkäter, mini intervjuer, enskilda samtal, statistik, samtal med förskolor i närområdet samt vid tertialen och årsredovisning.

Stärka barns självkänsla

Förväntade resultat

Att erbjuda en verksamhet där barnet har möjlighet att lyckas och där föräldrar och barn känner sig trygga.

Arbetsätt

Pedagogen är lyhörd inför barnet och utgår från att det är kompetent, oavsett ålder. Under aktiviteter såsom, skapande verksamhet, rörelse, skogsutflykter eller annat arbetar pedagogerna aktivt med att skapa situationer där barnet kan få lyckas efter sin förmåga och ålder. Att sätta färg på en pensel och sedan måla ett streck på ett papper är flera steg för ett litet barn, att få resultat i form av en målning är en belöning och stärker barnets självkänsla.

Under den återkommande sångstunden lär sig barnet att känna igen sånger och ramsor. Ofta brukar barnet innan en rörelse är tänkt att komma utföra den, bara för att de kan. Att barnet känner igen och kan, skapar glädje hos barnet. Pedagogerna bekräftar alltid i dessa situationer.

Arbeta med barnets ”jag känsla” genom att sjunga sånger kring kroppen och kring känslor. Pedagogen använder tydliga rörelser i samspelet mellan barnet och den vuxne.

I de grupper där pedagogen arbetar med spädbarnsmassage utgår pedagogen från att barnet är den som avgör i vilken takt beröringen sker, när den påbörjas och avslutas. Pedagogens inställning och förhållningssätt stärker barns självkänsla.

Uppföljning
genom brukarenkät, mini intervjuer, enskilda samtal samt vid tertialen och årsredovisning.

Stimulera barns språkutveckling

Förväntade Resultat

Att barn under sin tid i öppna förskolan vågar prova språket, att de kommunicerar och utvecklas i sin kommunikation.

Arbetsätt

Sång, rim och ramsor är viktiga verktyg för barns språkutveckling. Sångstunden är en återkommande samling och föräldrarna sjunger och ”ramsar” ofta hemma tillsammans med sitt barn. Det leder till att mycket små barn börjar pröva ljud och så småningom något som liknar ord.

I den skapande verksamheten benämner pedagogen färger om och om igen. Pedagogerna är noga med att lyssna på barnet. När det provar ord är det pedagogens uppgift att bekräfta och upprepa det sagda ordet.

Är barnen lite äldre är berättande en användbar metod, vid sagostunder med barn som redan erövat språket kan en flanotavla användas. Pedagogerna läser och barnen får peka och benämna och frågor att besvara.

Uppföljning

Genom brukarenkäter, mini intervjuer och enskilda samtal samt vid tertialen och årsredovisning.

Stimulera barnets motoriska utveckling

Förväntade resultat

Att låta barn träna, pröva och utvecklas. Att föräldrar blir medvetna om att barn är olika och att det inte är någon prestige i att vara tidig i den motoriska utvecklingen.

Arbetsätt

I den riktade verksamheten arbeta med rörelse till musik. Pedagogerna har då i regel ett program där de motoriska färdigheterna tränas i form av att krypa, hoppa, åla, springa, gå på tå osv. Men även barn som rör sig i lokalen utan att vara med i någon aktivitet kan stimuleras. Pedagogen kan t.ex. sätta sig bredvid ett barn och locka med en leksak för att få det att i magläge röra sig framåt.

Det är viktigt att barnet får utvecklas i sin egen takt och att barnet går igenom alla stadier. Här är pedagogen ett viktigt stöd för föräldern och kan ge tips och stöd i hur föräldrarna själva kan hjälpa barnet i sin utveckling. Vanligt är att pedagoger ger tips och råd kring stadiet att krypa.

Uppföljning

Genom brukarenkäter, mini intervjuer och enskilda samtal samt vid tertialen och årsredovisning.

Åtagande 2

Vi åtar oss i Farstas öppna förskolor erbjuda en mötesplats för hemmavarande föräldrar där man tillsammans med sitt barn kan träffa andra vuxna och barn.

Förväntat resultat.

Att brukarna är nöjda med ändamålsenliga lokaler som är hemtrevliga och inbjuder till lek och att lokalen är lättillgänglig och anpassad till både barn och vuxna. Att vi via samarbete med Farsta BVC kunnat rekrytera besökare till verksamheten. Att information om stadsdelens öppna förskolor är tydlig och lättillgänglig så att föräldern kan välja en öppen förskola och skapa kontakter i sitt närområde.

Delmål

Öka barn och föräldrars kontaktnät.

Förväntat resultat

Att verksamheten är en arena där barn och föräldrar skapar goda relationer som leder till bra nätverk, för att förhindra isolation.

Arbetsätt

Den öppna verksamhetens karaktär inbjuder till möten. Hit kommer föräldern med sitt barn för att träffa andra. Här skapas naturliga relationer och möten mellan människor. Det sker genom samtal, genom leken, i lokalen och under sångstunden.

Vid terminsstart när nya besökare kommer till öppna förskolan är pedagogens roll att vara behjälplig med att skapa möten i gruppen samt att verka för att miljön i öppna förskolan är välkomnande och inbjudande. Detta kan ske genom att skapa olika forum att samlas kring. En metod kan vara att bilda en lunchgrupp där man hjälps åt att laga maten. Man hjälps åt med matlagning och att passa varandras barn.

I andra fall kan önskemål om en speciell aktivitet komma fram från gruppen, ex. kurs i babymassage. Pedagogens uppgift blir då att se till att gruppens önskan blir till verklighet.

För att ytterligare utöka föräldrars och barns kontaktnät anordnar pedagogerna i våra öppna förskolor gemensamma aktiviteter för hela stadsdelen. Det kan vara babysalsa, teaterbesök eller sångsamlingar i storformat.

För att skapa en mötesplats där alla känner sig välkomna krävs det av pedagogen att ständigt vara närvarande både fysiskt och psykiskt, ha ögon i nacken. För att se, och ta tag i negativa tendenser innan en konflikt situation uppstår.

Uppföljning

Genom brukarenkäter, mini intervju, det dagliga samtalet, statistik samt vid tertialen och årsredovisning.

Ge stöd och råd i föräldrarollen

Förväntat resultat

Att öppna förskolan ska vara en mötesplats där föräldrar känner sig trygga att kommunicera frågor som rör föräldrarollen.

Arbetsätt

Pedagogen lyssnar aktivt på föräldern, speciellt nyblivna. Vid frågor som rör föräldrarollen kan pedagogen svara med öppna frågor. Till exempel när föräldern frågar vad den ska göra när barnet skriker varje gång det vill ha en sak. Pedagogens svarar då: Hur ser situationen ut när han/hon börjar skrika? Vad gör du då? Har du prövat något annat sätt? Kunde du gjort på något annat sätt? Målet med de öppna frågorna är att föräldern själv ska komma på en lösning.

Pedagogen kan använda sig av andra föräldrar i besöksgruppen. Till exempel kan en flerbarnsförälder vara stöd till en förstagångsförälder. Personalen i öppna förskolan håller sig ajour med omvärlden. Gruppen får kunskap och fortbildning via nätverk och föreläsningar. Det gör att personalen kan ge råd och stödja i diskussioner kring utvecklingspsykologi, anknytningsproblematik och annat.

Uppföljning

Genom brukarenkäter, mini intervju, det dagliga samtalet, statistik samt vid tertialen och årsredovisning.

Trivsel

Förväntat resultat

Att besöksgruppen upplever trygghet i den miljö de vistas i. Att regler och normer är tydliga och förstås och accepteras av besökargruppen. Att stämningen är god och att besökarna trivs. Att goda relationer skapas i verksamheten.

Arbetsätt

Pedagogerna ansvarar för att materialet är anpassat till målgruppen. Verksamheten tillhandahåller ett varierat utbud av material. Personalen kastar, lagar trasigt material, rengör och kompletterar lekmaterialet.

Det är viktigt att ha ett bra bemötande. Personalen hälsar alltid på besökarna, informerar nya besökare om verksamheten och om lokalen, kring frågor av praktisk karaktär och i informations syfte.

Verksamheten erbjuder även viss service såsom möjlighet att värma mat, köpa mat till de små barnen, kunna köpa fika till självkostnadspris.

För att våra besökare ska trivas och komma tillbaka erbjuder vi en miljö som är hemlik, ren och hel. Personalen arbetar med att få med alla i gemenskapen, få dem delaktiga i verksamheten och stimulera dem att påverka verksamheten. Detta sker genom att skapa utrymme i samtal, lyssna aktivt och själv delta i diskussioner och aktiviteter.

Uppföljning

Genom brukarenkäter, mini intervju, det dagliga samtalet, statistik samt vid tertialen och årsredovisning.

Övriga åtaganden

Vi åtar oss att genomföra brukarundersökningar inom öppna förskolan

Förväntade resultat

Att besökarna genom enkäten får en möjlighet att påverka innehåll och utformning i verksamheten, samt att den väcker idéer och tankar kring framtida utveckling. Att enkät resultaten visar på huruvida kvalitén verksamheten utvecklas, samt att enkäten ger indikationer på måluppfyllelse och visioner.

Arbetsätt

Enkäten arbetas fram gemensamt i kategorigruppen för öppen förskola tillsammans med närmaste chef. Analys av genomförd enkät görs av medlemmar i kategorigruppen. Enkäten delas ut två gånger per år på alla öppna förskolor i Farsta stadsdel. Enkätsvaren sammanställs på varje verksamhet och gemensamt en gång om året. Detta för att ge en bild av hur det ser ut på respektive öppen förskola men även för att få en bild av hela stadsdelen.

Uppföljning

Utifrån de resultat som enkäten ger förs sedan diskussioner i kategorigruppen tillsammans med närmaste chef. Utifrån dessa diskussioner kring exempelvis öppet tider kan vi på prov ändra tider i någon verksamhet för att tillmötesgå önskemål hos besökarna. Uppföljning sker även på arbetsplatsträffar och i det integrerade ledningssystemet (ILS)

I de verksamheter som beställer livsmedel ska ekologiska produkter väljas, i första hand närproducerat

Förväntade resultat

Att verksamheterna i större utsträckning ska använda sig av ekologiskt och i första hand närproducerade livsmedel. Att vi kan stimulera familjer som besöker öppna förskolan att i större utsträckning välja ekologiskt och närproducerat.

Arbetsätt

Då det inhandlas till verksamheterna väljer personalen ekologiska livsmedel då dessa varor finns i sortimentet. Personalen prioriterar närproducerat i första hand. Då vi vill öka medvetenheten hos våra besökare föregår personalen med gott exempel i detta avseende.

Uppföljning

Genom det dagliga samtalet, genomgång av inköp, vid APT samt vid tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att på fritidens öppna träffpunkter, Fritidsgårdar, parklekar och öppna förskolor erbjuda öppna kulturarrangemang för barn och ungdomar.

Förväntade resultat

Att barn och familjer i Farsta ska få tillgång till ett varierat och rikt kulturutbud som ska vara lätt tillgängligt.

Arbetsätt

I Farsta Fritid finns en kulturgrupp med representanter från alla verksamheter och kategorier inom enheten. Här läggs förslag och diskussion sker kring verksamhetsidéer. Förslagen tas sedan tillbaka till verksamheterna och förankras i respektive personalgrupp. Beslut tas sedan i kulturgruppen kring utbudet. Kulturgruppen har en budget som kommer från stadsdelens kulturmedel för öppna publika arrangemang. Det som har arrangerats för öppna förskolans besökare har varit, babysalsa, storsångsamling, dockteater och musik på familjefester.

Uppföljning

I det dagliga samtalet, enkät, vid APT, kategorimöten och i vissa fall inom ansvarsgrupper för enskilda arrangemang samt vid tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att arbeta aktivt med våra besökare kring; bemötande, språkbruk och fördomar så att alla känner sig välkomna.

Förväntade resultat

En verksamhet där alla oavsett etnisk bakgrund, kön eller religiös tillhörighet känner sig välkomna. En mötesplats där alla på ett respektfullt sätt ska kunna mötas och skapa kontakter.

Arbetsätt

Pedagogen ser och lyssnar till alla besökare i öppna förskolan. Varje besökare är unik och pedagogen bemöter varje besökare enskilt. Pedagogerna är medvetna om att besökarna har behov av olika bemötande. Som exempel kan pedagogen välja att inte hälsa genom att ta i hand för att istället hälsa genom ord och ögonkontakt. Personalen agerar alltid mot ett icke respektfullt språkbruk bland besökarna. Utifrån situation sker detta agerande på olika sätt, ibland är det lämpligt att vänta in och ta i det senare och ibland behövs en tillsägelse direkt. Den vanligaste metoden vid icke respektfullt beteende eller språkbruk är det enskilda samtalet där man i lugn och ro kan spegla händelsen.

Uppföljning

Enkät, statistik, dagliga samtal samt vid tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att regelbundet göra säkerhetskontroller och verksamhetskontroller av verksamhetsmiljön.

Förväntade resultat

En säker miljö där trygghet och säkerhet råder. Minska olyckstillbudet.

Arbetsätt

Skyddsronnd genomförs 1 gång om året där skyddsronndprotokoll förs och personalen går igenom dem på p-möten och APT-möten. Varje dag görs en check av så väl utemiljön som inomhus miljön. Materialvård sker varje vecka och vid fram- och undanplockande av material. När personal upptäcker att något är trasigt eller utgör fara tas detta om hand direkt. Vid fall där personalen inte har kunskap eller kompetens att åtgärda felet lämnas rapport till närmaste chef. Den veckovisa materialvården består till stor del av att tvätta leksaker, möbler och utrymmen som används av öppna förskolan. Det är ur säkerhetssynpunkt viktigt att miljön är hygienisk och säker då de barn som besöker öppna förskolan är i en ålder då de stoppar det mesta i munnen för att smaka, känna och uppleva.

Uppföljning

Skyddsronndprotokollen följs upp av fritidens ledningsgrupp som är ansvarig för att åtgärder görs kring de anmärkningar som noterats. Enkäter, statistik samt vid tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att delta och arbeta i stadsdelens samverkans forum kring det förebyggande arbetet inom skolan, kring den förebyggande strategin samt aktuella projekt.

Förväntade resultat

Att öppna förskolan är en aktiv del i det förebyggande och främjande arbetet inom stadsdelen. Att pedagoger inom öppna förskolan är väl insatta i hur det förebyggande arbetet inom stadsdelen bedrivs. Att öppna förskolan utvecklar sitt nätverk och kontaktnät med andra verksamheter.

Arbetsätt

Samarbete med socialtjänsten har lett till utökade kontakter och därigenom en snabbare väg för att kunna erbjuda barn och familjer vidare hjälp. Mötet mellan personalgrupperna har ökat kompetensen bland pedagogerna kring arbetet med barn och familjer inom socialtjänsten. Fritiden finns representerad i samverkansgrupper i det förebyggande arbetet och rapportering sker på personalmöten och kategorimöten. Pedagogerna deltar i de föreläsningar och utbildningar vilka har anknytning till det förebyggande arbetet inom stadsdelen. Flera av pedagogerna tjänstgör i andra verksamheter förutom öppen förskola och är därigenom kopplad till flera delar i det förebyggande arbetet inom stadsdelen. Förskolans personal är inbjudna till möten med öppna förskolans föräldrar för att för den gruppen berätta om sin verksamhet.

Uppföljning

Vid kategorimöten och APT samt vid tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att fortsätta och bredda samarbetet med ideella organisationer.

Förväntade resultat

Att föräldrarna inom den öppna förskolan får tillgång till ett större nätverk. Att genom samarbete öka personalens kompetens och kontaktnät.

Arbetsätt

Öppna förskolan/unga föräldrar har via facebook kontakt med ett flertal ideella organisationer. En av de organisationer vilken öppna förskolan har startat upp ett samarbete med är makalösa föräldrar. Vi samarbetar även med röda korset och kyrkan.

Uppföljning

Sker vid kategorimöten, p-möten, tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att arbeta utifrån vision 2030

Förväntade resultat

Att personalgruppen i öppna förskolan är väl införstådda i vad vision 2030 är och hur den ska avspeglats i verksamheten.

Arbetsätt

Att personalen tar del av den information som finns kring visionen. Genom tema diskussioner på arbetsplatsmöten kring hur vår verksamhet strävar mot världsklass och hur vi förbättrar vår kvalitet med fokus på brukarna. Gruppdiskussioner kring hur vi konkret kan förbättra och utveckla våra arbetsätt.

Uppföljning

Sker på p-möten, kategorimöten, APT samt vid tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att konkretisera i varje arbetslag, mål och uppdrag samt varje medarbetares bidrag till genomförande av uppdrag och mål.

Förväntade resultat

Varje medarbetare ska känna sig delaktiga i de mål och uppdrag som enheten har. Medarbetarna ska också känna att de kan vara med och påverka och hur de bidrar till måluppfyllelse.

Arbetsätt

Genom bland annat medarbetar samtal får närmaste chef insikt i och kunskap om vad pedagogen gör i sitt uppdrag och hur väl pedagogen uppfyller sina mål. I detta samtal resoneras det kring det egna bidraget för att föra verksamheten framåt. Farsta Fritid har även arbetat med arbetslagsutveckling och byggstenar för en god arbetsplats (tidigare beskrivet i dokumentet) I denna process får arbetslaget själva konkretisera hur de ska nå målen och fullfölja uppdraget. En viktig del är en tydlig arbetsfördelning i arbetsgruppen så att alla är införstådda med vem som gör vad och vilka uppgifter som alla förväntas göra.

Uppföljning

Samverkansgrupp, p-möten, APT, tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att på APT och på arbetsplatsernas planeringsmöten diskutera verksamhetens innehåll, utveckling och uppföljning.

Förväntade resultat

Att alla medarbetare inom Farsta fritid är väl införstådda med den verksamhet som enheten erbjuder till besökarna. Att medarbetarna även är insatta i uppföljning och utveckling av verksamheten. Att vi har forum för dessa frågor och att där kan skapas utrymme för en ständigt pågående utveckling.

Arbetsätt

Vid planeringsmöten sker diskussioner kring innehåll, utveckling och uppföljning automatiskt då medarbetarna diskuterar kring den aktuella verksamheten. Ansvarig pedagog informerar och belyser öppna förskolans verksamhet i arbetslaget. När verksamheten diskuteras förs alltid olika frågeställningar upp som: Har något gått mindre bra? Hur förändrar vi det och gör det bättre till nästa gång? Vad gjorde att vi lyckades så bra?

På APT-möten tas gemensamma beslut och allmän information ges. Vi har regelbundet teman kring olika former av verksamhetsutveckling.

Uppföljning

Medarbetarsamtal, medarbetarenkäter, APT, tertialen och årsredovisning.

Att öka frisknärvaron genom att fortsätta arbetet med fritidens hälsoplan

Förväntade resultat

Lägre sjukfrånvaro. Egen insikt i hälsans betydelse. Arbetsteam som arbetar målmedvetet och har ett bra arbetsklimat

Arbetsätt

Individuella hälsosamtal, utbildning av hälsocoacher, fokusera på arbetsklimat i den lilla arbetsgruppen, Arbeta med trivsel och rollfördelning i varje arbetsgrupp så att alla känner sig trygga i sin roll på arbetet.

Uppföljning

I individuella samtal. I varje arbetsgrupp. APT, tertialen och årsredovisning.

Ge möjlighet till friskvård för all personal inom varje arbetslag

Förväntade resultat

En högre grad av fysisk aktivitet bland våra medarbetare.

Arbetsätt

Schemalägga så att det ger utrymme till friskvårdsaktiviteter, stimulera till fysisk aktivitet.

Uppföljning

På varje verksamhets personalmöten, APT, tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att genomföra de åtgärder som krävs för att bedriva verksamheten inom beslutad budget

Förväntade resultat

Ett bokslut som visar på noll resultat.

Arbetsätt

I dialog med medarbetarna göra nödvändiga förändringar

Uppföljning

Månadsvis tillsammans med controller på stadsdelsförvaltningen APT, tertialen och årsredovisning.

Vi åtar oss att ta fram uppgifter för att tidigt se om verksamheten genererar underskott eller överskott

Förväntade resultat

Att vi månadsvis kan följa enhetens kostnader och intäkter.

Arbetsätt

Arbeta med rättvisande underlag från ekonomisektion. Rutin för att göra uppföljning kvartalsvis.

Uppföljning

Löpande tillsammans med controller APT, tertialen och årsredovisning.

Resursanvändning

Öppna förskolans största och viktigaste resurs är personalen och dess kompetens. Alla ansvariga pedagoger har mångårig erfarenhet av verksamhetsområdet och har arbetat inom Farstas öppna förskolor flera år. Detta gör att vi har en hög kontinuitet i vårt utbud och en god pedagogisk erfarenhet och kunskap som bidrar till verksamhetens kvalitet.

Samverkan mellan verksamheterna och med externa parter är också viktigt för hur vi utnyttjar resurserna på ett effektivt sätt. Erfarenhetsutbyte som sker mellan våra egna verksamheter är viktigt för en mångfald av aktiviteter och för att verksamheterna blir samstämmiga i vad vi har och kan erbjuda. En god kontakt med MVC, BVC och förskolan gör att vi kan både slussa in och ut besökare i verksamheten på ett effektivt sätt, samarbetet ger också vår personal bättre redskap att svara på frågor och för att kunna hänvisa våra besökare vidare.

Öppna förskolan i Farsta är en mycket resurseffektiv verksamhet. Den samutnyttjar lokaler med parkleken och på två ställen även med fritidsgård. I varje arbetslag har fritidsledarna delade tjänster och använder sin arbetstid till både öppen förskola, parklek och fritidsgård. Även kostnader för material, administration, uppkoppling, telefon, mm delas mellan de olika verksamhetsgrenarna. Att den öppna förskolan kan utnyttja parklekens utemiljö i sin verksamhet är även det en resurs för verksamheten.

Uppföljning

Enheten följer upp åtaganden och delmål genom olika uppföljningsmetoder.

- **Brukarenkät:** Den genomförs på varje öppen förskola två gånger per år, i maj och i november. För att få en uppfattning om besökarnas behov, trivsel och vilken betydelse öppna förskolan har för dem. Genom utvärdering av

- enkäterna mäter vi föräldrarnas nöjdhet med verksamheten. Enkätsvaren diskuteras och analyseras på kategorimöten samt på arbetsplatsträffar.
- Miniintervjuer: Som komplement till brukarenkäten genomförs kortare intervjuer som passar verksamhet och den besöksgrupp de har för tillfället. Frågorna kan ha olika karaktär och vara riktade till ex förstagångsföräldrar, förstagångs besökare i öppna förskolan eller till besökare med annan kulturell bakgrund. Dessa intervjuer är till för att få ökad kännedom om besöksgruppen samt för att lättare motsvara önskemål och behov i besöksgruppen. Åsikter och förslag dokumenteras anonymt och behandlas på kategorimöten och planeringsmöten.
 - Dagliga spontana samtal med besökarna ger utrymme för önskemål och förslag. Denna uppföljningsmetod ger besökarna större utrymme till delaktighet och inflytande i besökargrupp och verksamhet. Pedagogens kunskap och erfarenhet avgör när/hur/var samtalet äger rum, utifrån situation och individ. I samtalen belyser pedagogerna barnets positiva utveckling.
 - Personalen följer barn och föräldrars utveckling under deras tid i den öppna förskolan. Verksamheten dokumenteras genom dagboksanteckningar samt statistik. Det följs upp på verksamhetens veckomöten.
 - Kategoriträffar. Sex gånger per år träffas alla pedagoger. Tillsammans med närmsta chef arbetar gruppen med att följa upp den pedagogiska verksamheten. Utrymme ges till att reflektera kring arbetssätt. Vi arbetar med marknadsföring, kompetenspåfyllelse och annat stöd för att se om vi når våra delmål.
 - Verksamhetsberättelse skrivs för varje "stuga" och används för att belysa vad som åstadkommit under året. Den skrivs av personalen i öppna förskolan och därefter länkas den ihop med verksamhetens övriga berättelser från parklek och fritidsgård. I planeringen för nästkommande år är den ett viktigt dokument för att se vad som kan vara framgångsrikt och vad som behöver förbättras.
 - Integrerad verksamhet som uppföljningsmetod. I Farsta har vi valt att integrera öppna förskolan med våra parklekar. Vi vet att många besökare som tidigare varit besökare i öppna förskolan hittar tillbaka till verksamheten, nu som parkleksbesökare. Personal och föräldrar får en naturlig återkoppling via samtal kring barnets utveckling, inskolning till förskolan, socialisering osv. Många föräldrar berättar om hur inskolning och anpassning till barnomsorg fungerat. Den tydliga uppföljningen skulle inte vara möjlig om verksamheterna inte var integrerade i varandra. Vi vet

att här byggs viktiga nätverk. Barnen lär känna kamrater i området och även de vuxna knyter kontakter.

- Årsredovisning och tertialer. Under året arbetar representanter från verksamheterna och kategorierna i samverkan för att följa upp verksamhetsplanen. Inför tertial ett och två samt årsredovisning träffas gruppen och går igenom vad som är relevant att lyfta fram. Enhetschef skriver sedan ett förslag som gruppen tillsammans tittar igenom och godkänner.

Resultat

Utifrån vår uppföljning av åtaganden och delmål kan vi konstatera att öppna förskolans besökare är mycket nöjda med verksamheten, de trivs och känner sig trygga. De återkommer regelbundet och vår statistik visar på en ökad tillströmning, i vissa verksamheter har andelen pappor ökat markant. Våra olika uppföljningsmetoder visar också att många upplever att de fått hjälp i sin föräldraroll och att de genom verksamheten fått ett ökat kontaktnät. Öppna förskolan som träffpunkt är viktig för många. Föräldrarna svarar också att de upplever att deras barns språkliga, motoriska och sociala utveckling påverkas positivt genom verksamheten. De upplever också att inskolning i den vanliga förskolan har gått lättare genom att deras barn tränats socialt i den öppna förskolans verksamhet, att sånger, rörelselekar och samlingar ser ungefärligen lika ut i de båda verksamheterna har också underlättat barnens inskolning.

Vi har inte lyckats i den utsträckning vår ambition varit att nå föräldrar och barn med utländsk bakgrund. I Farsta finns framförallt två områden vars befolkningsstruktur borde avspegla sig mer i vilka som besöker verksamheten. Vi ser det som viktigt att fortsätta arbetet med att göra verksamheten attraktiv för de grupper som ännu inte hittat till verksamheten.

Vi har i verksamheten kunnat erbjuda ett brett kulturutbud, ännu en fördel med sambruk med parklek. Drakfester, babysalsa, storsångsamling, dockteater, mm kan erbjudas till båda besökargrupperna.

Vi tycker oss också se ett gott resultat av hur vi samverkar internt. Till exempel anordnas ett flertal gemensamma aktiviteter och verksamheter och aktiviteter samplaneras.

Gemensamt inom enheten har APT-möten i samverkan utvecklats och förändrats, personalen upplever att möjligheten till inflytande och delaktighet har ökat genom denna förändring.

Tillströmning av brukare

Medeltal per månad för år 2009 var 1564 besök i Farstas alla öppna förskolor. I mars månad 2010 var antalet besök 2112 st. Vilket visar på en trend av en ökad tillströmning. Just nu föds många barn i stadsdelen samt att flera nya områden med bostäder har byggts, detta gör att vi ganska naturligt får fler besökare i öppna förskolan. Vi vet också att många föräldrar talar gott om vår verksamhet, vår uppföljning visar att nöjdheten är hög, och på så sätt lockas fler besökare. Andelen pappor har också ökat från medel 2009 med 172 besök till i mars 2010 med 258 besök. Fler pappor är föräldralediga men även det faktum att det blir lättare att besöka verksamheten när det finns fler män som gör detsamma har ökat tillströmningen av pappor.

Resultat från brukardialog

104 stycken föräldrar svarade på brukarenkäten 2009. 73% av föräldrar och barn besöker verksamheten varje dag eller flera gånger i veckan. 52% har fått information om verksamheten genom föräldrar som redan är besökare. Detta tyder på att många trivs så bra att de gärna återkommer ofta och att de också gärna sprider och gör reklam för verksamheten. 17% har fått sin information via BVC. Den siffran bör kunna ökas, bland annat planeras att en film om Farstas öppna förskolor som ska visas regelbundet på MVC och BVC. 87% uppger att de knutit nya vuxenkontakter på öppna förskolan och 67% svarar att de träffas utanför öppna förskolan. Vi kan konstatera att vår verksamhet bidrar till ett ökat kontaktnät bland barn och föräldrar.

I en öppen frågeställning kring; vilken betydelse öppna förskolan har för dig och ditt barn? Får vi många svar som bekräftar vår måluppfyllelse, åtaganden och delmål:

- Lär känna andra föräldrar
- Bra träning inför förskolestart
- Stor betydelse för mitt barns utveckling
- Välkomnande och trevlig personal
- Socialt umgänge för oss båda (förälder - barn)
- Roliga aktiviteter
- Vi kommer för språkets skull och den sociala sidan

På frågan; vilka aktiviteter har mest betydelse för dig och ditt barn? Svarar i princip alla att sångstunden har stor betydelse. Föräldrarna lyfter också fram de flesta olika delar i verksamheten, till exempel:

- Den fria leken
- Bra material

- Samtal, gemenskap, eftersnack
- Barnolycksfallskurs
- Salsa
- Skapande verksamhet
- Uteaktiviteter

Det är ungefär lika många kommentarer och uppskattning kring verksamheten som mötesplats, som för planerade aktiviteter. Detta tyder på att föräldrarna tycker det är lika viktigt med planerad verksamhet som med friare former, lek och umgänge.

På frågan om man önskar sig något mer och i så fall vad? Får vi både nya idéer och förslag på utveckling av aktiviteter, öppettider och lokaler. Till exempel:

- Mer aktiviteter utanför lokalen, baddagar, skogs dagar, mm
- Besök av förskolechef
- Öppet på helger
- Bolltorn och rutschbana
- Barnteater

78% anser att de kan påverka innehållet i verksamheten. Det visar att många av de idéer och förslag föräldrarna kommer med kan vi och har lyckats realisera.

Resultat från medarbetarundersökning

Nöjd medarbetar index (NMI), helhetsbetyg av nöjdheten utifrån tre sammanfattande frågor, ligger i 2009 års undersökning på 59 NMI att jämföra med stadsdelens på 62 NMI. Värdet för de övriga frågeområdena ligger i samma nivå som stadsdelens men över för medarbetarskap och arbetsbelastning.

	Fritid	Sdf
Organisation	7,8	7,8
Ledarskap och chefer	7,3	7,2
Delaktighet	7,4	7,4
Medarbetarskap	9,1	8,1
Utveckling och kompetens	7,5	7,6
Trivsel	8,2	8,3
Arbets klimat	8,3	8,1
Arbetsbelastning	8,3	8,0
Hälsa	7,2	7,2

Med bakgrund av att fritiden under 2009 gjort en stor omorganisation som berörde alla arbetslag och genererade en stor övertalighet inom enheten tolkar vi 2009 års resultat som ett förvånansvärt gott resultat. Vi tror att det under omställningsprocessen funnits en tydlighet och att informationen nått ut till alla medarbetare samtidigt. Det har också funnits möjlighet för personalen att arbeta

med risker och konsekvenser kring omställningen. Vår personal har också varit flexibla och lyckats anpassa sig till de nya förutsättningarna. Pedagogernas anställning inom öppna förskolan berördes inte av omställningen, de och deras verksamhet har påverkats minst.

Inom frågeområdet medarbetarskap ligger enheten på en hög nivå. Många av våra medarbetare skattar sin egen och sina arbetskamraters förmåga i arbetet högt. Vilket tyder på att många ser sina arbetsuppgifter som betydelsefulla och meningsfulla.

Under 2010 kommer vi att fokusera på hälsoarbetet och revidera enhetens hälsoplan. Vi kommer också fortsätta att utveckla APT möten för att ytterligare stärka personalens delaktighet.

Ekonomiskt resultat

Enhetens budget för 2010 är netto 17,7 mkr. Öppna förskolans kostnader är budgeterat till 1,6 mkr, den delen är endast personalkostnader. Övriga kostnader för lokal, administration, IT, verksamhet, lokalvård, mm ryms inom enhetens totala budget och delas mellan de olika kategorierna.

I Tertialrapport 1 för 2010 prognostiserar enheten ingen avvikelse mot budget.

2007 års bokslut visade ett minus på 2,1 mkr. Orsaken till den avvikelsen var felkontering av fritidsklubb på 0,5 mkr och kostnader för särskilda personalärenden inom förvaltningen på 1,6 mkr.

2008 års bokslut visade ett plus på 800 tkr. Överskottet förklaras av att budgeterad buffert för personal omställnings kostnader ej behövde tas i anspråk.

2009 års bokslut visade ett plus på 300 tkr. Även det året förklaras överskottet med omställningskostnader som inte behövde användas.

Den faktiska kostnaden för att driva fem stycken öppna förskolor är mycket låg i Farsta och beror på det tidigare beskrivna sambruket med parklek och fritidsgård. Enheten har genomgått stora förändringar under de senaste tre åren och har med undantag av 2007 kunnat genomföra dessa utan att visa ett negativt resultat.

Under 2010 finns inga omställningar planerade och vi räknar med att de medel vi blivit tilldelade räcker för att uppfylla mål och åtaganden.

Personalomsättning

Under de senaste tre åren har ingen omsättning skett bland pedagogerna.

Omställningar inom fritiden har gjort att alla arbetslags sammansättning har påverkats. På flera ställen har fritidsledarna som också tjänstgör till viss del i öppna förskolan fått byta arbetsställe. Ingen nyrekrytering har skett mer än tillfälliga vikarier eftersom enheten har minskats i volym. Våra pedagoger i öppna

förskolan har den kompetens som eftersträvas. Av den anledningen har vi inget behov av att nyanställa, men medelåldern är hög i hela enheten och därför vill vi när tillfälle ges anställa yngre medarbetare.

Sjukfrånvaro

2008 hade hela enheten en total sjukfrånvaro på 9,04 %, 2009 på 9,61% och under 2010 års första tre månader på 8,95%. Fritiden har under denna period arbetat tillsammans med st:erikshälsans projekt "second opinion" för att minska sjukfrånvaron. Siffrorna speglar inte att vi nått resultat i projektet men fritidens minskade personalvolym måste också vägas in som en faktor. Idag har enheten fyra stycken långtidssjukskrivna som påverkar statistiken och har samtidigt i personalomfång, omräknat till heltidstjänster, nitton tjänster färre än 2008. Antalet sjukskrivna har alltså minskat betydligt under perioden.

Bland pedagogerna i öppna förskolan finns ett flertal medarbetare som har höft – rygg- och nackbesvär som tidigare varit sjukskrivna i högre grad. Vi har lyckats organisera arbetet i arbetslagen så att de kan göra ett fullgott arbete och kunnat återgå i arbete.

Utveckling

Genom analys av brukarenkät, föräldradiolog och miniintervjuer kan vi sluta oss till ifall verksamhetens innehåll svarar mot de åtaganden och delmål som vi angett för verksamhetsåret. Vi sammanfattar i en årsredovisning som sedan ligger till grund för nästa års planering av åtaganden och mål. I den planeringen ger också den tilldelade budgeten ramar för i vilken omfattning verksamheten kan bedrivas. Verksamhetsplanen med dess arbetssätt stämmer vi av i arbetsgruppen och på kategorimöten. Genom att vi har en tydlig arbetscykel under året kring framtagande av mål och åtaganden och genom att mötesformer på arbetsplatsen och inom kategorin (tidigare beskrivet i dokumentet) är de forum där vi diskuterar och analyserar våra resultat så kan vi säkerställa att våra åtaganden svarar mot de behov som våra brukare uttrycker och som personalen direkt kan se i verksamheten.

Att samverka med andra aktörer BVC, socialtjänst och förskola, ger oss värdefull omvärldskunskap och viktiga samarbetspartner för att förbättra verksamheten och förstå hur vi ska utveckla verksamheten vidare.

Under Ht-09 startade vi handledning för personalen inom öppna förskolan. Gruppen träffar stadsdelens förskolepsykolog en gång per månad. Det fanns ett stort behov av hitta metoder för att tackla knepiga situationer som pedagogerna

möter bland föräldrar och barn. Detta har lett till en ökad medvetenhet om olika handlingsvägar och en större kunskap kring hur man kan stötta familjer och barn.

I varje medarbetarsamtal finns kompetens och utvecklingsbehov med som en punkt. I dessa samtal återkopplar chefen önskemålen till de åtaganden som vi utformat tillsammans som är byggda på de behov har konstaterat att brukar gruppen har. Detta har lett till att ett flertal av vår personal har fått ett varierat utbud av utbildningstillfällen, språkutveckling, första hjälpen, konflikthantering, sång och lek, mm.

Hela enheten erbjuder även regelbundet tillfällen, i samband med gemensam planering, då vi vidareutvecklar oss. Ofta utifrån olika teman; hälsa, arbetslagsutveckling, barn och ungdomars utveckling, mm.

Verksamhetens tre främsta styrkor och möjligheter.

- Att verksamheten når hela familjen, mamma, pappa, barn. Vilket gör att vi både kan stimulera barnets utveckling samt vara en resurs för föräldrarna.
- Att verksamheten skapar kontaktnät mellan familjer. Dessa kontakter blir ofta långvariga och blir värdefulla under barnens uppväxt. Parkleken blir en naturlig fortsättning och en fortsatt mötesplats för öppna förskolans besökare.
- Frivilligheten: Att föräldrar själva väljer i vilken omfattning man besöker öppna förskolan. Verksamheten upplevs som mindre formell och alla är välkomna.

Svaghet och hot.

- Att verksamhetens besökare inte speglar befolkningspopulationen.
- Att förtätning och inflyttning i stadsdelen medför ett ökat antal besökare som blir svårt att möta med befintlig volym.
- Att öppna förskolans verksamhetsprofil utarmas på grund av att öppna förskolan är mindre i förhållande till parklek och fritidsgård.

KLASS: ANDRA VERKSAMHETER

box113 123 22 Farsta. Munkforsplan 45
Telefon 08-50818000